

12. 4. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lze započítat pohledávku, jejíž promlčení dlužník namítnul u soudu?

Započtení je jedním ze způsobu zániku závazků (dluhů). Jeho podstatou je bezhotovostní vyrovnání vzájemných pohledávek věřitele a dlužníka. Započtení je možné provést buď jednostranně (tedy i proti vůli druhé strany), nebo na základě dohody obou stran.

Zatímco dohodou lze započítat téměř jakékoliv pohledávky (vyjma pohledávek nezletilých dětí na výživné), jednostranně umožňuje zákon započítat pouze některé pohledávky.

Právní úpravu započtení vzájemně se kryjících pohledávek obsahuje především občanský zákoník. Obchodní zákoník obsahuje pouze některá zvláštní ustanovení, která se přednostně použijí pro zápočet pohledávek plynoucích z obchodních vztahů.

Z dotazu není zřejmé, zda se jedná o pohledávky vzniklé z obchodních či občanských vztahů a tedy, který ze zákonů se má při započtení použít.

Občanský zákoník (konkrétně § 581 zákona [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku) v této souvislosti uvádí následující pravidlo - kromě toho, že nelze započíst pohledávky promlčené, nelze započíst ani ty pohledávky, kterých se nelze domáhat u soudu.

Vznesl-li tedy dlužník v průběhu soudního řízení důvodně námitku promlčení, stává se předmětná pohledávka promlčenou pohledávkou, které se nelze domáhat u soudu. Takovou pohledávku by proto nebylo možné bez odpovídající dohody s dlužníkem započítat.

Půjde-li o pohledávku z obchodních vztahů, je třeba odpověď na položený dotaz hledat v ustanovení § 358 a násl. obchodního zákoníku (zákon [513/1991](#) Sb.).

Z ustanovení § 358 obchodního zákoníku vyplývá, že k započtení jsou způsobilé jen takové pohledávky, které lze uplatnit u soudu. I obchodní zákoník proto tímto pravidlem vylučuje jednostranný zápočet pohledávky, jejíž promlčení dlužník relevantním způsobem namítnul.

Z uvedeného pravidla však zákonodárce připouští následující výjimku - započtení nebrání, jestliže je pohledávka promlčena, avšak k promlčení došlo teprve potom, co se pohledávky, které se měly vzájemně započítat, staly způsobilými k započtení.

To znamená, že došlo-li k promlčení pohledávky (a k vznesení námitky promlčení) až *potom*, co se vzájemně se kryjící pohledávky staly splatnými, lze i nadále takovouto promlčenou pohledávku platně započítat, a to i jednostranně.

Další články:

- [Znamená „převedení na jinou práci“ stále to, co říká zákon?](#)
- [K odpovědnosti státu za majetkovou a nemajetkovou újmu způsobenou při výkonu veřejné moci. Vyslovování konstatací porušení práva. Připomínka státního svátku 6. července](#)
- [Zaplacení skladného není podmínkou pro vydání skladované věci](#)
- [Musí žák platit školné za výuku nevyžádaného předmětu?](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí kupní k nemovitým věcem: Písemná forma není povinná, říká Nejvyšší soud](#)
- [Vysokorychlostní variace dle smluvních podmínek FIDIC: případová studie z D5507](#)
- [Promlčení zápůjčky na dobu neurčitou a změna judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Jak dlouho po podání žádosti o vydání stavebního povolení musí žadatel udržovat podkladová stanoviska platná a aktuální?](#)
- [Ne/podceňování zastupitelnosti bezpečnostních rolí dle zákona o kybernetické bezpečnosti](#)
- [Právo a umělé inteligence: AI Act, osobní údaje, kyberbezpečnost a další regulace](#)
- [Dítě a dovozená v zahraničí: Co dělat, když druhý rodič nesouhlasí s cestou?](#)